

OPONENTSKÝ POSUDEK¹

Jméno rigorozanta:	Mgr. Ondřej Málek
Téma práce:	Nástroje boje s podvody v oblasti daně z přidané hodnoty
Rozsah práce:	158 867 znaků vlastního textu (podle prohlášení)
Datum odevzdání práce:	4. listopadu 2024

1. Aktuálnost (novost) tématu

Rigorozant si jako téma své rigorózní práce zvolil problematiku, která spadá do daňového práva, a to téma týkající se podvodů v oblasti daně z přidané hodnoty. Nejde o téma nové, nicméně je stále aktuální, neboť boj s podvody v oblasti daně z přidané hodnoty je tématem pro evropského i českého zákonodárce, a navíc má praktické dopady na řadu daňových subjektů a správců daně. Z výše uvedeného vyplývá, že rigorózní práce na téma „Nástroje boje s podvody v oblasti daně z přidané hodnoty“ může být přínosná.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Rigorozantem zvolené téma je tématem, které již bylo několikrát zpracováváno. Rigorozant by proto měl přinést do tématu nový prvek či jeho nové zpracování. Téma je poměrně náročné na znalosti, neboť rigorozant musí mít pro úspěšné zvládnutí tématu znalosti nejenom z finančního práva, ale i práva ústavního, správního, trestního a evropského. Zdrojů pro zpracování rigorózní práce mohl mít rigorozant relativní dostatek, a to nejenom odborné publikace, ale i internetové zdroje, právní předpisy a judikaturu. Zpracovat téma je možné kvalitativní i kvantitativní metodou.

3. Formální a systematické členění práce

Z formálního hlediska se rigorózní práce skládá z titulní strany, citátu, prohlášení, obsahu, úvodu, třech částí, závěru, seznamu použitých zkratk a seznamu použitých zdrojů. Na konec práce je zařazen název práce, abstrakt a klíčová slova, a to v českém jazyce a v anglickém jazyce.

4. Vyjádření k práci

V **úvodu** rigorózní práce rigorozant uvádí cíl rigorózní práce („*systemizovat nástroje boje s podvody v oblasti DPH de lege lata podle jejich primární funkce*“), uvádí použité metody, klade si výzkumné otázky a popisuje strukturu rigorózní práce. Cíl rigorózní práce považují za inovativní a vhodný, systemizace nástrojů boje s podvody v oblasti daně z přidané hodnoty v České republice provedena nebyla. Pokud jde o použité metody je zřejmé, že rigorozant zvolil cestu kvalitativního výzkumu.

První část rigorózní práce se zaměřuje na samotnou daň z přidané hodnoty. Tato část poukazuje na klíčové aspekty daně z přidané hodnoty s ohledem na jejich relevanci pro zkoumání nástrojů boje s podvody v oblasti daně z přidané hodnoty. Rigorozant vysvětluje podstatu daně z přidané hodnoty a zdůrazňuje princip neutrality, který je klíčový pro harmonizaci na úrovni Evropské unie a zajišťuje, že daň neovlivňuje náklady plátců. Tento princip neutrality je však také slabým místem daně z přidané hodnoty, které vytváří prostor pro vylákání odpočtů v neprospěch fisku. Dále se část věnuje konstrukčním prvkům daně z přidané hodnoty.

Druhá část rigorózní práce se zabývá problematikou daňových podvodů v oblasti daně z přidané hodnoty. V této části jsou definovány pojmy jako daňový podvod, daňový únik a zkrácení daně. Rigorozant se zaměřuje na vymezení těchto pojmů a jejich odlišnosti, přičemž zdůrazňuje komplikovanost a nestálost užití jednotlivých termínů v praxi. Největším rizikem je

¹ Při psaní tohoto posudku byl jako pomocný nástroj využit nástroj Copilot.

podle názoru rigorozanta karuselový podvod, kde se daň z přidané hodnoty na jedné úrovni distribučního řetězce ztratí nepřiznáním a nezaplacením.

Ve **třetí části** rigorózní práce rigorozant rigorózní práce se zaměřuje na jednotlivé nástroje boje proti podvodům v oblasti daně z přidané hodnoty. Rigorozant vypočítává celkem 11 nástrojů, z nichž některé jsou upraveny specificky pro daň z přidané hodnoty a některé jsou obecné. Za klad považují systemizaci nástrojů boje proti podvodům v oblasti daně z přidané hodnoty podle jejich primární funkce, a to do čtyř kategorií, a to na nástroje, jejichž funkcí je

- a) předcházení podvodům; jejich cílem je zabránit vzniku podvodů tím, že eliminují rizikové chování nebo odrazují od něj,
- b) odhalování podvodů; tyto nástroje pomáhají identifikovat a odhalit podvodné činnosti a jejich účastníky,
- c) obnovení stavu, který byl podvodem narušen; jejich cílem je napravit následky podvodného jednání a zajistit náhradu vzniklé škody a
- d) potrestání škůdců; trestněprávní odpovědnost je klíčovým nástrojem této kategorie, zaměřeným na potrestání pachatelů podvodného jednání a ochranu veřejných zájmů.

Tato kategorizace nástrojů je velmi zdařilá a myslím, že by mohla být využita i pro pedagogické účely při výkladu daně z přidané hodnoty.

V **závěru** rigorózní práce rigorozant konstatuje, že cíl práce byl naplněn a jednotlivé nástroje boje s podvodem byly systemizovány podle jejich primární funkce. Rigorozant také na samotný závěr navrhuje možné řešení problému podvodů v podobě všeobecného reverse charge aplikovaného na všechny kategorie dodání zboží a poskytnutí služby mezi plátcí. Celkově je závěr práce dobře strukturovaný a poskytuje jasné odpovědi na položené otázky.

Celkově k rigorózní práci uvádím, že podle mého názoru jde o mírně nadprůměrnou rigorózní práci. Nepochybným kladem rigorózní práce je inovativní kategorizace nástrojů boje s podvodem v oblasti daně z přidané hodnoty. Mírným negativem je přílišná popisnost práce v části pojednávající o jednotlivých nástrojích. Nicméně je třeba vidět, že pro úspěšnou kategorizaci je nutné jednotlivé nástroje dobře popsat. Rigorozant vytvořil zdařilou rigorózní práci, jejíž závěry mohou být využitelné pro nauku i výuku daňového práva.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Z hlediska cíle vytyčeného rigorozantem se domnívám, že práce tento cíl naplnila. Rigorozant systemizoval nástroje boje s podvodem v oblasti daně z přidané hodnoty <i>de lege lata</i> podle jejich primární funkce.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Je patrné, že rigorozant přistoupil k danému tématu samostatným a tvůrčím způsobem. Je velmi pravděpodobné, že rigorózní práce je původním tvůrčím dílem rigorozanta, což ostatně vyplývá z jeho prohlášení. Práce byla zhodnocena systémem Theses s tím, že bylo nalezeno 108 podobných dokumentů s celkovou podobností 31 %. Shoda s jednotlivým dokumentem je nejvíce 8 %. S ohledem na rozsah protokolu (2 301 stran) jsem provedl namátkovou kontrolu. Shoda je zejména v citacích právních předpisů a jiných zdrojů a v citacích použitých zdrojů. Práce byla rovněž zhodnocena systémem Turnitin s vykázanou celkovou shodou 32 %, shodou s jednotlivým dokumentem nejvíce 5 % a počtu 100 slov v nejdelším úseku podobnosti. Vykazovaná shoda je v citovaných zdrojích, jejich označení uvedených

	v poznámkách pod čarou a v seznamu zdrojů. Práce podle mého názoru není plagiátem.
Logická stavba práce	Z hlediska osnovy rigorózní práce a její logické stavby lze konstatovat, že práce je vhodně členěná.
Práce se zdroji (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Rigorozant pracoval s tuzemskou i zahraniční odbornou právní literaturou, internetovými zdroji, právními předpisy a judikaturou. Používání citací odpovídá normě.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubku provedené analýzy považuji za dostatečnou.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úpravu práce hodnotím jako standardní a velmi dobrou. Práce je vhodně doplněna tabulkami a schémata.
Jazyková a stylistická úroveň	Z hlediska chyb v psaní je rigorózní práce na velmi dobré úrovni. Chyby v psaní se vyskytují minimálně. Stylistická úroveň je odpovídající.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Při ústní obhajobě by rigorozant měl zodpovědět tyto otázky:

- Jakým způsobem rigorozant postupoval při systemizaci nástrojů boje s podvody v oblasti daně z přidané hodnoty?
- Jakou roli hraje trestněprávní odpovědnost při potírání daňových podvodů?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Rigorózní práci doporučuji k obhajobě.
---	---

V Praze dne 21. prosince 2024

prof. JUDr. Radim Boháč, Ph.D.
oponent rigorózní práce